

در گفت‌وگو با اوحدی مدیر تالار فرهنگ‌و هنر مطرح شد:

تالار فرهنگ و هنر از نظر معماری درجه یک است

تلاش می‌کنیم تالار را به بخش غیردولتی واگذار کنیم
تأمین آب سیستم سرمایش از چالش‌های بزرگ است
توان رقابتی تئاتر کرمان خیلی بالاتر رفته است
مجموعه خودگردان است و ردیف اعتباری ندارد

اسما پورزنگی آبادی

سال ۸۳ بود که اجرای طرحی در قالب احداث ۱۵ تالار مرکزی در ۱۵ مرکز استان از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد آغاز شد. شهر کرمان هم در این طرح دیده شد و سال ۸۸ بود که کلنگ ساخت تالار مرکزی در جاده تهران به زمین زده شد.

اجرای این پروژه اما با فراز و فرودهای زیادی همراه بود و هرچه فعالان فرهنگی و هنری انتظار می‌کشیدند خبری از اتمام آن نبود تا اینکه بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ و پس از حدود ۱۲ سال، تالار افتتاح شد. پس از بهره‌برداری نام آن، از تالار مرکزی به تالار فرهنگ‌و هنر تغییر کرد.

این ساختمان در سه طبقه شامل زیرزمین، طبقه همکف و طبقه اول، در نزدیکی پارک جنگلی و در زمینی با وسعت ۳۱ هزار مترمربع ساخته شده است. زیربنای مجموعه ۱۴ هزار و ۳۳۵ متر و کل ظرفیت سالن‌های آن حدود ۱۲۰۰ نفر است. سیدجواد اوحدی - مشاور مدیرکل فرهنگ و ارشاد استان و مدیر تالار فرهنگ‌و هنر کرمان، این انتقاد را می‌پذیرد که ظرفیت تالار با نیاز شهر کرمان که با فقر جدی فضاهای فرهنگی مواجه است، متناسب نیست و در این‌باره توضیحاتی می‌دهد. او همچنین، ضمن اینکه ویژگی‌های خاص این تالار است سن متحرک سالن موسیقی یکی از آن است را برمی‌شمرد، به کمبودهای این مجموعه که شامل نبود سالن سینما و سالن تئاتر بلک‌باکس است هم اذعان می‌کند. به گفته او، در حال حاضر، جدی‌ترین مشکل تالار تأمین آب برای فعالیت سیستم سرمایشی آن است. گفت‌وگو با اوحدی را در ادامه می‌خوانید.

تالار فرهنگ‌و هنر کرمان سه سالن با ظرفیت ۶۵۰ نفر، ۲۲۰ نفر و ۱۶۰ نفر دارد. با توجه به اینکه این تالار تنها سالن بزرگ و استاندارد در شهر کرمان است، نقدی وجود دارد که چرا با چنین ظرفیت پایینی ساخته شده است. چه پاسخی به این نقد دارید؟

این مجموعه یک سالن موسیقی با ظرفیت ۶۵۰ نفر، یک سالن تخصصی تئاتر با ظرفیت ۳۲۰ نفر و یک سالن همایش با ظرفیت ۱۶۰ نفر دارد. ما هم انتظار داشتیم سالن بزرگ این مجموعه، ظرفیتی بالاتر از این داشته باشد. در ابتدای مطالعات این پروژه که شرکت مشاور به ما مراجعه کرد، تقاضای یک سالن با ظرفیت حدود ۱۰۰۰ نفر را داشتیم ولی چون کارفرما خود وزارتخانه بود و ما دخل و تصرفی در جزئیات نداشتیم با طراحی‌ای مواجه شدیم که ظرفیت سالن حدود ۶۵۰ نفر دیده شد؛ البته در ابتدا، ظرفیت این سالن از این تعداد کم‌تر بود که بعد با مقداری اصلاحات به ۶۵۰ نفر افزایش پیدا کرد. نگاه ما به این مجموعه به‌عنوان بزرگ‌ترین سالن، فراگیر بوده به گونه‌ای که بسیاری از رویدادهای ملی و استانی در آن برگزار شود ولی طراح صرفاً تمرکز بر یک سالن تخصصی موسیقی داشته و موسیقی سنتی و کلاسیک را در اولویت قرار داده است. در نتیجه، ما با این سالن ۶۵۰ نفره مواجه شدیم. به درستی گفتید که هم‌اکنون شاید این تالار، تنها سالن بزرگ و استاندارد شهر کرمان باشد و انتظار فرا تر از برگزاری موسیقی در این مجموعه است و اگر این سالن وسعت بیشتری و ظرفیت بالاتری داشت، می‌توانست باعث افزایش رضایتمندی مردم شود.

درباره ویژگی‌هایی که این مجموعه دارد و آن را متمایز کرده لطفاً توضیح دهید.

وقتی مطالعات پروژه شروع شد، شرکت مشاور که در چند شهر کشور کار را انجام می‌داد سعی داشت در هر استانی، طراحی متناسب با اقلیم و فرهنگ همان منطقه را در نظر بگیرد. بر این اساس، در معماری این مجموعه از نمایی کاهگل صنعتی استفاده شده، کف آن هم سنگفرشی به‌کار رفته که در خانه‌های قدیمی کرمان استفاده می‌شده است. در طراحی برخی سقفها از آسمان پرستاره کرمان الهام گرفته

شده و روی بام مجموعه نیز یک نماد از یخدان می‌بینیم. این مجموعه، بنا به نظر کارشناسان ملی از لحاظ بصری و هنر معماری یک اثر درجه یک به شمار می‌رود و یک سر و گردن بالاتر از سالن‌هایی است که در دیگر استان‌ها ساخته شده است. از لحاظ فنی هم ویژگی‌های خاصی دارد از جمله اینکه سن یا استیج سالن موسیقی، در نوع خود در ایران و حتی خاورمیانه منحصر به‌فرد است، چون این سن متحرک است و می‌توانیم به تناسب جمعیتی که قرار است روی آن قرار بگیرد، ابعادش را با تغییر ارتفاع سقف سالن و زاویه آن تغییر دهیم؛ چنان که اگر نوازنده بدون هیچ سیستم صوتی روی این سن اجرا کند، صدا در انتهای سالن هم شنیده می‌شود. البته این بدان معنا نیست که نیاز به سیستم صوتی در سالن نداریم ولی به هر صورت، این طراحی به تقویت صدا کمک می‌کند و در نوع خود، کار هنرمندانه‌ای در مهندسی صوت به حساب می‌آید و یک ویژگی بارز برای این سالن است. خوانندگان مطرح کشور که در این تالار اجرا داشتند از این مجموعه و به طور مشخص از این سن، بسیار تعریف و تمجید کردند. سالن تئاتر هم وضعیتی دارد که می‌توان گفت از بقیه استان‌ها یک قدم جلوتر هستیم. امکان نصب انواع پرده‌ها و دکورها از سقف سالن وجود دارد، وجود پلاتو که در کف تعبیه شده و امکان انتقال دکور از زیرزمین مجموعه به سن سالن تئاتر را می‌دهد نیز از امکاناتی است که در استان‌های دیگر نبوده و تنها در یکی، دو سالن در تهران بوده و تازه برخی استان‌های دیگر در تلاشند تا به این امکانات برسند. وجود چنین امکاناتی به کمک نویسندگان و کارگردانان تئاتر در کرمان می‌آید تا بتوانند آثار چشم‌نوازتری را طراحی و اجرا کنند و می‌توان گفت توان رقابتی تئاتر کرمان در قیاس با تهران خیلی بالاتر رفته است. ممکن است مجتمع‌های فرهنگی در دیگر شهرهای کشور سالن‌هایی شبیه به این مجموعه داشته باشند ولی تالار فرهنگ‌و هنر کرمان یک امتیاز خیلی خوب دیگر هم دارد و آن اینکه برای هر سالن، آنچه که به عنوان پیوست نیاز بوده به خوبی دیده شده است. به عنوان مثال، در کنار سالن تئاتر؛ آتلیه عکس، آرشو لباس، اتاق مدیر صحنه، اتاق گرم مخصوص خانم‌ها و اتاق گرم مخصوص آقایان همچنین، اتاق‌های استراحت و پذیرایی از میهمانان ویژه دیده شده است. همه این امکانات عیناً برای گروه‌های موسیقی نیز جداگانه دیده شده است. اتاق کمک‌های اولیه و کارگاه‌های ساخت دکور تئاتر، دکور فلز و چوب به‌طور جداگانه هم از دیگر امکانات این مجموعه هستند. ممکن است چنین امکاناتی در بسیاری از سالن‌های دیگر دیده نشده باشد و همین، تالار فرهنگ‌و هنر کرمان را متمایز و حرفه‌ای می‌کند و می‌توانیم امیدوار باشیم این ظرفیت‌ها در حوزه موسیقی و تئاتر زمینه‌ساز میزبانی کرمان برای رویدادهای ملی را فراهم کند و این دقیقاً همان فلسفه اصلی ساخت مجموعه است یعنی در وهله اول، این مجموعه ساخته شد تا کرمان قابلیت میزبانی رویدادهای فاخر ملی و بین‌المللی را داشته باشد و گروه‌های حرفه‌ای در سطح ملی و بین‌المللی به کرمان بیایند و بتوانیم از شهر و استان کرمان به عنوان پایگاه توانمند فرهنگی و هنری در کشور یاد کنیم.

امکان برگزاری نمایشگاه‌های هنری هم

فاصله صندلی‌ها یک بازه استاندارد دارد و این سالن هم در بازه استاندارد قرار دارد. نکته‌ای که شما به‌عنوان یک نقض برشمردید، در سالن‌های بین‌المللی به‌عنوان یک اصل به حساب می‌آید یعنی در زمان اجرای کنسرت موسیقی، کسی نباید از جا برخیزد و همه باید با آمادگی‌ای وارد سالن شوند که در هنگام اجرای موسیقی صندلی خود را ترک نکنند. مگر اینکه حادثه‌ای پیش بیاید یا اتفاقی برای فرد رخ بدهد وگرنه قرار بر رفت‌وآمد افراد نیست و در سالن‌های مطرح دنیا هم امکان تردد در سالن وجود ندارد.

از زمانی که این تالار افتتاح شده تاکنون، بیش‌تر برای برگزاری کنسرت یا همایش به اجاره داده شده است. در واقع، خودتان به‌عنوان متولی، رویدادی را برگزار نکردید. آیا این تالار تقویم رویداد ندارد که فعالیت‌های فرهنگی و هنری را در کرمان تقویت کند؟

در طبقه اول مجموعه، یک فضای نگارخانه‌ای پیش‌بینی شده که ظرفیت مناسبی دارد و از لحاظ بصری هم بسیار زیبا و چشم‌نواز است و این قابلیت وجود دارد که میزبان نمایشگاه‌های هنری باشیم.

در همین مدت بهره‌برداری از تالار، به جز کمبود ظرفیت که به آن اشاره شد، امکانات و فضاهای دیگری بوده که نیاز آن وجود داشته اما در طراحی آن دیده نشده است؟

ببینید، رشته‌های هنری آن‌قدر متنوع هستند و ابزارها و امکاناتی که نیاز دارند آن‌قدر زیاد است که شاید اینکه بخواهیم همه را در یک مجموعه جمع کنیم، مقداری زیاده‌خواهی که دور از ذهن باشد اما یکی از کمبودهایی که در این مجموعه وجود دارد مربوط به سالن تئاتر است. در زمانی که این مجموعه طراحی می‌شد، تئاترها عموماً در سالن‌های با‌اصطلاح قاب‌عکسی اجرا می‌شد و موضوع پلاتو خیلی باب نشده بود. الان یکی از خلاءهای مجموعه این است که بلک‌باکس نداریم و اگر تئاتری بخواید به این شکل برگزار شود نمی‌تواند از این سالن استفاده کند البته، خوشبختانه در مجتمع فرهنگی و هنری در چهارراه طهماسب‌آباد، بلک‌باکس فعال شده است ولی در این مجموعه متأسفانه ظرفیت بلک باکسی نداریم. همچنین، سالنی که به طور خاص برای پخش فیلم طراحی شده باشد هم در تالار فرهنگ و هنر

الان مدیریت مجموعه در دست اداره کل فرهنگ و ارشاد استان است. درست می‌گویم؟

بله، ولی مجموعه خودگردان است و در حال حاضر ردیف اعتباری ندارد و اگر در این مدت، بنا به اشاره شما، اجاره‌ای گرفته می‌شود این پول به خود مجموعه برمی‌گردد و صرف هزینه‌های جاری آن می‌شود. موضوع درآمدزایی فعلاً وجود ندارد.

مشخص شده که از چه زمانی مدیریت این مجموعه به بخش غیردولتی واگذار می‌شود؟

مذاکرات برای واگذاری تالار، همین الان هم در جریان است اما به هر حال، نقل و انتقال و واگذاری، مسیرهای قانونی و پیچیدگی‌هایی دارد، در حال پیگیری و مذاکره هستیم تا هم

قانون اجرا شود و هم دغدغه‌ها و اولویت‌هایی که برای این مجموعه داریم، مورد توجه قرار گیرد. می‌خواهیم وقتی واگذاری صورت می‌گیرد همه چیز شفاف و روشن باشد و منافع همه افراد ذریب در نظر گرفته شود.

یکی از مشکلات این مجموعه، نبود پارکینگ مناسب برای آن است. یک فضای خاکی در ورودی تالار وجود دارد که به نظر نمی‌رسد برای بیش از ۲۰۰۳۰۰ خودرو ظرفیت داشته باشد. چرا تالار پارکینگ ندارد؟

در ضلع شرقی مجموعه، زمین بسیار بزرگی داریم که برای پارکینگ پیش‌بینی شده است. بخشی از قراردادی که به آن اشاره کردم، به آماده‌سازی پارکینگ مربوط است. با راه‌اندازی پارکینگ اصلی، چند برابر ظرفیت فعلی، جا برای پارک خودرو خواهیم داشت. محوطه فعلی جلوی ورودی تالار که خودروها پارک می‌شود هم قرار است با همکاری شهرداری به یک پارک خطی تبدیل شود که از بلوار هزار شروع شده و تا بلوار شهدای زغالسنگ ادامه خواهد داشت. ایجاد این پارک خیلی کمک می‌کند که مجموعه‌ای چشم‌نوازتر داشته باشیم و به شایستگی بتوانیم از مردم کرمان میزبانی کنیم.

به‌طور کلی، از زمان شروع بهره‌برداری تاکنون، در نگهداری مجموعه با چه چالش‌هایی مواجهید؟

یکی از مشکلات بزرگ این مجموعه تأمین آب آن است. سیستم سرمایش مجموعه، چیلرهای جذبی هستند که آب و برق زیادی مصرف می‌کنند. از آن‌جایی که کرمان در بحران کم‌آبی قرار دارد، این سیستم‌ها خیلی توجه ندارد، لوله‌کشی آب شهری هم پاسخگوی نیاز مجموعه نیست. از شرکت آب‌وفاضلاب تقاضا کرده‌ام تا با افزایش قطر لوله‌های منتهی به تالار به تأمین آب مجموعه کمک کنند منتها مبالغ سنگینی برای این کار برآورد کرده‌اند. نمی‌دانم در نهایت بتوانیم به یک توافق برسیم و این اصلاح ظرفیت را انجام بدهیم یا خیر؛ تأمین آب و سرمایش مجموعه‌الان مسئله مهمی است و هر زمان کنسرت و برنامه بزرگی داریم و نصف روز یا یک روز سیستم‌های سرمایشی باید فعال باشند، مجبوریم با تانکر آب بیآوریم. البته این مجموعه مخازن بزرگی دارد ولی آن‌قدر مصرف بالاست که پاسخگوی نیاز مجموعه نیست. خواهشی هم از مردم خوب و شریف کرمان داریم. قرار است این مجموعه تا سال‌های سال بماند. اگر جدیت بیش‌تری در حفظ سلامت سالن‌ها و نظافت آن داشته باشند دست‌بوس آن‌ها خواهیم بود.

هنرمندان کرمانی که قصد استفاده از این سالن‌ها را دارند چه شرایطی باید داشته باشند؟ آیا امتیازات خاصی برای آن‌ها لحاظ می‌شود؟

مسیر هر فعالیتی از اخذ مجوز شروع می‌شود. مجوز فعالیت‌های هنری هم از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر می‌شود. هر گروه هنری برای استفاده از این سالن‌ها، در گام اول باید تقاضای مجوز بدهد. بعد از این، ما در خدمت‌شان هستیم و زمانی برای اجرای برنامه آن‌ها اختصاص داده و هماهنگی لازم را انجام خواهیم داد. از لحاظ هزینه هم، درک می‌کنیم چرخه اقتصادی فعالیت گروه‌های بومی ما مانند گروه‌هایی که از تهران می‌آیند نیست. طبیعتاً، این لحاظ در نظر گرفته خواهد شد تا بتوانند از ظرفیت سالن استفاده کنند و دچار مشکل مالی هم نشوند اما خود گروه‌های هنری کرمان باید اقتصاد فعالیت‌شان را جدی بگیرند. اقتصاد هنر موضوع بسیار جدی در دنیاست و همه فعالیت‌های هنری باید از لحاظ اقتصادی توجیه داشته باشد. دولت از این فعالیت‌ها حمایت می‌کند ولی نمی‌توان انتظار حمایت ۱۰۰ درصدی و ارائه خدمات رایگان را داشت. اما آنچه که به‌طور قطع با جدیت در این مجموعه دنبال می‌شود این است که نهایت حمایت از گروه‌های استانی صورت بگیرد.